

BARBARA NESVADBOVÁ

BRUSINKY

motto

BARBARA
NESVADBOVÁ

BRUSINKY

FEJETONY, GLOSY,
POVÍDKY

© Barbara Nesvadbová, 2009
Cover photography © Petr Weigl + Mišo Dúha

Veškerá práva vyhrazena

Antonínovi

Protože je to jediný muž, před kterým koktám.
Tedy kromě pana prezidenta...
A tak si za svoji toleranci zaslouží alespoň knížku.

Postavy v knize jsou smyšlené a nemají
nic společného se skutečnými osobami.

TŘICÍTKA

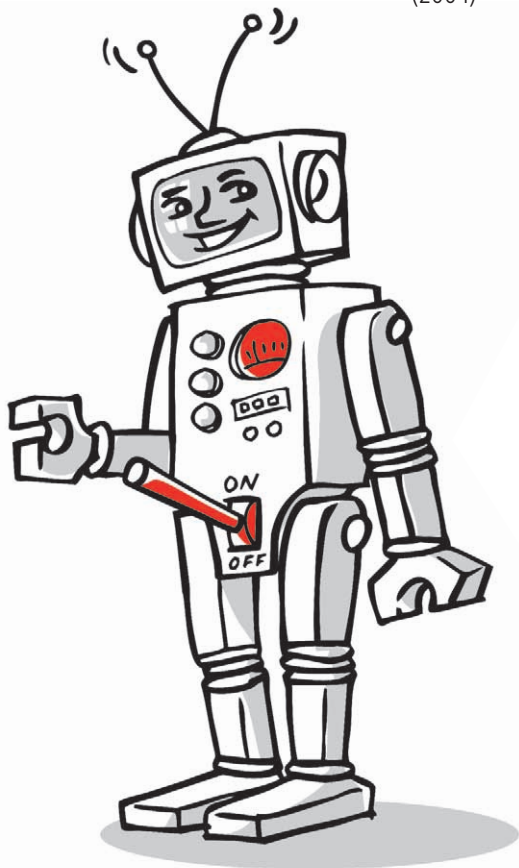
Volal mi kamarád z Curychu. Že se právě rozvedl a hrozně si to užívá. Pronajal si byt v centru a každý večer tam má jinou pětadvacítku.

Představa, že by něco podobného udělala jeho bývalá manželka, je značně bizarní. Ne-li nemožná. Na druhé straně, ona si přece může najít nějaké jiné hobby. Třeba se konečně naučí luštit křížovky. Věk prostě není pověra. Je k nám zatraceně nespravedlivý. Markéta Hruběšová, Pavlína Fechterová, Renata Kalenská, Lucie Blagojević... a hodně mých dalších kamarádek TO „už má za sebou“. A nezhroutily se. Naopak. Unisono tvrdí, že je to fajn. Občas dokonce přidávají na superlativech. Dozvěděla jsem se, že nikdy neměly lepší sex, hezčí tělo, nedělaly menší chyby ve vztazích... Říkají, že už naprosto přesně vědí, co nechtějí, a tím pádem se matně přibližují k tomu, co chtějí. Hraný entuziasmus, že by? Píšu teď o té bájné hranici třiceti let. Když mi bylo dvacet sedm, říkal můj táta, že mám „posledních pár let“. Tehdy jsem se domnívala, že jenom žertuje. Ale měl pravdu. Skutečně jsem tenkrát měla těch „pár let“.

Šance, že v době, kdy bude moje dcera samostatná, což bude nejdřív za třináct let, udělám doktorát, budu psát scénáře pro Hollywood či se vdám za Claudia Abbada, ty šance se blíží nule.

Samozřejmě že existují výjimky. Jen žádnou neznám. Život fakt nezačíná ve třiceti.

(2004)

SPOLEČNÁ DOMÁCNOST

Nedávno jsem ocenila existenci bratrů. Moje kamarádka Lucie se potřetí za dobu, co se známe, stěhovala od nějakého muže (tentokrát od jogína). Povaha, intelekt a charakter těchto mužů je teď irelevantní. Důležité je, že všechny ty tři vztahy zkrachovaly. A ve chvíli, kdy končí, nastupuje na scénu Lucčin bratr, který přijede z hor, kde pěstuje ovce (s nikým nekomunikuje a dívá se na mraky). Tak tento bratr sestoupí ze svých výšin do městského, normálního, komerčního světa a auto – ještě špinavé od převážení oveček, naloží deseti květinami, přibalí knihy, pár svršků a vzlykající Lucii – no a to všechno zase někam převez. Většinou prý mlčí. Jen nedávno utrousil takovou docela pádnou připomínku. Řekl totiž: „Lucie, proč s těmi muži musíš neustále bydlet?“

Velká otázka svým významem. Ne? Proč totiž musíme s někým koexistovat? Nestačí nám občasné večere? Noci? Pár víkendů? A zimní a letní dovolená? Nestačí to? Musíme mít společnou pračku, postel a knihovnu? („Představ si, že si k těm mým Philipům Rothům, Vonnegutům a Carverům přidal svého Hai-

leyho a kresleného Asterixe!!!“ Luciina znechucená přímá řeč po tříletém soužití s prodejcem motorek.)

Takže nestačí nám to? Ne, nestačí. A nejenže se chceme sestěhovávat s vidinou velké, klidné a láskyplné rodiny. Ještě navíc se maskujeme do lepších mimikrů. Již zmiňovaná Lucie zahodila všechny své Baldinini botky a Max Mara svetříky. Oblékla se do jogínských tepláků a začala chroupat zrní. Dnes už tedy zase normálně jí. Ale zrní chroupala dva roky. Dva roky!!!

Proč mne to celé tak moc zaujalo. No protože jsem si donedávna myslela, že mne nic, ale vůbec nic nevyvede z mé pohody. Že když je má dcera u svého táty a já zrovna nemám žádnou práci, že se budu válet ve vaně, číst básničky a chroupat slané mandle. A změna. Žádná horká voda. Běhala jsem v pohor-kách po českých lesích. Nejenže kdyby mi někdo řekl, že ujdu deset kilometrů – jen kvůli muži, té občasné mátožné entitě, tak bych si myslela, že blouzní. Vrchol byly ty boty. Nic hnusnějšího jsem ještě na noze neměla. Ale jak mne potěšila ta „mužská“ pochvala, že mi ta hrůzná obuv sluší. (Blábol, samozřejmě. Ale zkuste těm blábolům nevěřit.) Jediné, co mne na tom celém skutečně děsí, je, že nemám toho stoicky klidného bratra...

(2006)

KOLIK MILENCŮ SNESOU NAŠE DĚTI

Sestra mojí kamarádky se právě podruhé rozvádí. Na tom by nebylo nic tak moc divného. Zvláštní je však důvod. Rozvádí se kvůli dětem. Ona má v péči dceru z prvního manželství. On má ve střídavé péči dceru z prvního manželství. Oběma dcerám je osm let. Nejenže se naprosto nesnesou. Žárlí na sebe a všemožně si ubližují. Ještě ke všemu absolutně nenávidí třetí dítě, které mají ti dva rozvádějící se spolu. Jedná se o sedmiměsíční miminko. O kluka.

Ti dva lidé mají přípravu zvládat konflikty. On záchránář od horolezců. Ona dětská psychologka (považte tu absurditu...). A stejně situaci moje dítě a tvoje dítě bije naše dítě naprosto nezvládli. Ono to totiž nesmírně těžké je.

„Hele, ty se mnou asi nechceš mít nějaký vážný vztah, když mi ani neukážeš svoje dítě?“ řekl mi nedávno jeden z mých přátel. A co na to odpovědět? „Ne. Nechci.“ Nebo: „Ne, bojím se.“ Nebo: „Ne, nevěřím ti.“ Všechno špatně.

Moje přítelkyně Kateřina, méně úzkostná matka, než jsem já, řeší situaci opačně. Ukáže svým dětem

každého muže, kterého potká. Vítá je se slovy: „Představte se, zvykněte si.“ A loučí se se slovy: „Už se nikdy nevrátí. Zvykněte si.“ Trošku hrůza pro ty malé hlavy. Nicméně taky eventualita. Koneckonců můj spolužák ze základní školy Lukáš měl tatínků dokonce osm. Osm!!! Jednou přišli na rodičovské sdružení dva najednou. Maminka to zřejmě překombinovala...

Nevím, jaké je správné řešení. Jen nějak podvědomě tuším, že okouzlení „být tím náhradním rodičem“ vydrží chvíli. A pak už je to jen nesmírná dřina. A člověk by měl vybrat někoho, kdo vydrží. Což paradoxně nemusí být horolezec-záchranář, ale třeba počítačový analytik. Jak furt sedí na jednom místě, mohli by být emocionálně stabilní.

Z oné ambice „vydržet“ plyne jedno ne příliš povzbudivé, avšak pravdivé ponaučení. Že každá další životní volba je těžší a těžší.

(2007)

UTAJENÁ MANŽELKA

Kolik manželství jste už stihla rozbít? Tak tuhle sugestivní otázku mi položila žena – stále ještě manželka – jednoho mého blízkého kamaráda. Podotýkám – opravdu kamaráda.

Po přímé otázce té hezké, vzdělané a velice dobře upravené ženy jsem se sebekriticky podívala na své oprýskané nehty. „Žádné. Myslím, že opravdu žádné,“ zašeptala jsem velice nesměle na svoji sebeobranu.

„Našla jsem u svého muže v pracovním stole vaše fotky. Můžete mi to tedy nějak vysvětlit?“ ptala se ta sympatická dáma. „No, tak to opravdu nevím. Vídám ho sporadicky. A rozhodně si mne při obědích nefotí.“ Snažila jsem se dál diplomaticky balancovat. Ale pravda – byla jsem už úplně spletená. „Pochopte přece, kdyby tam měl nějaké anonymní pornoherečky jako každý normální chlap, to by mi nevadilo. Ale proč tam má vás?“ ptala se. Bizarr, že? Anonymní nahé jsou O. K. Ale konkrétní oblečená je špatně...

Té docela milé a ke konci rozhovoru již velmi nejisté ženě jsem posléze vysvětlila, že půjčovat si jejího manžela rozhodně nehodlám. Ani třeba jen na

čtvrteční dopoledne... Když jsem se pak nad ní zamýšlela, nechápala jsem. Přece i kdybych s ním spala, nejhorší možná varianta je konfrontace, ne? Ještě víc než ji jsem však nechápala jeho.

Mé stadium divení však dlouho nevydrželo. Druhý den jsem na jakémsi golfovém soaré potkala půvabnou drobnou blondýnku – schválně zdůrazňuji, jak ta žena vypadala, protože naprosto přesně ztělesňovala typ tvora, o kterém jsem byla přesvědčena, že ho každý mužský jedinec musí jen a jen opatřovat a chránit.

Tahle dívka, řikejme jí třeba Kateřina, mi vyprávěla příběh. Příběh, jak sedm let žila s mužem, s otcem svého malého syna. A on si během těch sedmi let nejen stačil pořídit jiné dítě – dceru. Podobně starou, jako je syn Kateřiny. Ještě se stačil i oženit!!! Chápete? Oženit. Přitom s Kateřinou stále žil, jezdil na dovolené a chodil do divadel. Rozumíte té absurditě? Žije s oficiální milenkou a podvádí ji s neoficiální manželkou?

Když Kateřina zjistila situaci, samozřejmě se ptala. Kdo by se také neptal... A ten originální muž, řikejme mu třeba Honza, tvrdil, že se jednalo jen o fingovanou svatbu. Proč fingovanou, neprozradil – to je prý příliš osobní, to říct nemůže. I Kateřina nelenila a zašla si na radnici, kde si nechala skrz pár úplatků ukázat fotky z Honzíkovy svatby. Tak tedy na té veselici „jen na oko“ byli rodiče obou zúčastněných, přátelé, dokonce i její přátelé!!!, nevěsta v bílém...

Kateřina měla co dělat, aby se dokázala nadechnout. Najednou chápala, proč ji Jeníkovi rodiče tak neradi vídají, proč ji nikdo nezve na ty vesnické zahradní grilovačky... Samozřejmě začala brečet. Také se jí však začala hrozně motat hlava. Přece jen je to ale osoba rozumná, a tak složit se na Novoměstské radnici – to se jí nezdálo jako pěkné a vhodné vyvrcholení celého příběhu. A náš Honzík? Samozřejmě že ho vyhodila. Žije sám. Kdyby si totiž chtěl vybrat, už by si dávno vybral. A z tohohle značně netypického příběhu je i poučení pro onu manželku, která nám postávala před redakcí. Člověk totiž nikdy neutíká k někomu. Ale od někoho...

(2007)

NE KAŽDÝ MOST JE MADISONSKÝ

Proč mne žádný z mých bývalých vlastně nepozve do té Pošty pro tebe? Ptala se nedávno zcela vážně moje inteligentní a dospělá přítelkyně Karin. „To tedy znamená, že každá, která přišla po mně, byla lepší. Každá.“ Dedukovala dál. „Žádnému z těch mužů se krutě nestýská. Netrpí nespavostí. Nepošílají růže. Co růže? Nepošlou ani fialku...“

Tak to je jeden extrém. Byť je Karin velice půvabná a opačným pohlavím velice žádaná, zřejmě dokáže docela úspěšně pálit ty pomyslné mosty. Druhý extrém jsou bývalí muži, kteří každý, i sebenevinnější kontakt berou jako pozvání do postele – v rámci filozofie, když jsme spolu jednou spali, budeme spolu spát už vždycky...

„Ty nemáš čas se mnou zajít ani na kafe? Co by ti to jako udělalo? Vždyť jsme spolu rok chodili. Rok! Ne měsíc. A já s tebou seriózně plánoval rodinu. Budoucnost. Zajímá mne, co děláš dnes. A ty? Nestojím ti ani za půl hodinu na preso.“ Rychlá a pobouřená přednáška jednoho bývalého adepta na manželství. Kdybych ale chodila s každým mužem, kterého jsem

testovala, na kávu, pořídím si brzkou otravu kofeinem. I kdybych pila třeba jen latté.

V naší redakční socio sondě do mužských duší a těl jsme nedávno zkonstatovaly, že oni se opravdu mění. Mají mnohem větší sklon k lítostivosti a taky vše berou nesmírně vážně. Jak jsme tady skoro všechny překročily tu magickou třicítku, najednou s námi už nikdo nechce jen tak spát. Chtějí společně žít, vychovávat děti, a ta hrůza, ženit se. Bizarní – ze své vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že dokud jsem se chtěla vdát, nikdo mne nechtěl. Jasně jsem spadla do kategorie blondatá milenka. Tedy přesněji – odbarvená. Ve chvíli, kdy se chci jen bavit, zčistajasna poslouchám snůšku argumentů, jak žena nemůže žít sama a jak prima by bylo, kdybych si vzala právě jeho. Člověka, kterého znám třeba tři týdny. Jedna má kolegyně to tak ale má. Prostě se často vdává. Tohle léto už počtvrté. Tedy ne počtvrté za léto, ale počtvrté za svůj dosavadní partnerský život. A já jí nikdy neumím odpovědět na zcela jasnou otázku. Protože když se jí ptám, proč si je prostě vždycky musí vzít, ona zcela jasně odpovídá: „No a proč ne?“

(2008)

PŘECE JE LEPŠÍ MÍT SBÍRKU...

Já už si, člověče, připadám jako muzeum. Nebo spíš sbírka kazových exponátů bez edičního plánu. Povzdechla si nedávno má pětatřicetiletá kamarádka Simona. Svobodná. Bezdětná. Tzn. bez závazků. Jak já jí tu volnost občas závidím. Sbírkou jsem pochopila, ale upřesnění, že je bez onoho plánu či záměru – to mi bylo nejasné. „No pochop, pomalu беру všechny. Cokoliv, co potkám. Neumím se zbavit té nutkové potřeby vyzkoušet každého nového mužského jedince, který se třeba jen mihne mým životem. Neumím. Dokonce si to zakazuju. Jako třeba cigarety. Poslouchám přednášky o morálce od všech příbuzných. Dokonce i od těch vzdálených. Byla jsem i v kostele. A? Nic. Prostě nic. Nanejvýš se nad sebou jakože zamyslím. Pak ale vždy skončím s nějakou výmluvou, že kdyby tenkrát tamten před rokem nechrápal, tenhle před půl rokem nejedl jehněčí a tenhle, ten blondák, co bydlí v sousedství, kdyby ten tak hlasitě nekomentoval účty v restauracích, že už bych jistě byla dávno vdaná a měla několik dětí. Taky bych vařila. Možná i pekla. A v létě bych dělala džemy. Ufff. No a místo toho dřepím u tebe na

vsi a stěžuji si, že mám kolem sebe příliš mnoho mužů.“ To byl ale dlouhý monolog, že? Přepsaný skoro doslova. A se Simoniným svolením. Bez svolení už nesmím o nikom psát. Jsem se zařekla. Můj bývalý (zvláštní to bývalý, když byl jen jeden), no každopádně můj bývalý manžel si stěžoval, že se mu každý měsíc vracejí vředy, když si jde koupit Bazaar na stánek...

Nicméně zpátky k Simoně. Snažila jsem se ji uklidnit nezvratným tvrzením, že je stále lepší mít kolem sebe mužů hodně než málo. Nebo třeba taky žádné... „Tak to se tedy pěkně mylíš.“ Nenechala mne skoro domluvit. Vždyť já už jsem s těmi svými pokusy odporná svému okolí. Představ si, Karin (naše společná známá, tři děti, dva psi, dvě firmy, třetí manžel, relativně spořádaný život) mne nedávno jasně upozornila, ať už jí TO netahám domů. Lidi, se kterými já spím a plánuji budoucnost. Ano, třeba jen několik večerů, ale poctivě plánuji, ona označila jako TO. TO. Ne alespoň oni. Ani žádné přirovnání. Nebo aspoň urážka. Ale prostě To. Jako hmyz. Říkala, že nebude kázat o dětech a manželovi, ale že i jí je nepříjemný jejich entuziazmus a mé otrávené výrazy. Prý je jí jich líto. Líto!!! Chápeš!? Vzpomínáš ještě, jak mluvila, když byla svobodná a bezdětná?“ „To je ale, Simono, skoro před dvanácti lety.“ Snažila jsem se ji uklidnit. Nedařilo se. Poněkud neuroticky chroupala jeden pistáciový oříšek za druhým. Taky dost pila. „Tak co mám tedy dělat? Co? Mám se nechat někde léčit? Jako ze závislosti? Vždyť já na

nich přece nejsem závislá. Nikomu vědomě neublizuju. Vždycky, nebo skoro vždycky, věřím, že s tím člověkem zůstanu. Jinak bych s ním přece nespala. Nejsem žádný pokusný králík. Přece...“ „Já ti nevím. Co je úplně vypustit? Nestarat se o ně. Nevídat je. Prostě abstinovat,“ navrhla jsem. „No výborně,“ rozčílila se. „Tak ty taky. Taky si myslíš, že nejsem normální. Jen jsi mne ještě neodsoudila. Vid’? Ale náběh máš.“ Dívala se na mne opravdu vyčítavě. Trošku mne rozčílila. Přece jen poslouchat o nymfomanii celý večer a pak být ještě obviněna z puritánství, to mírně zamrzí. „Tak na to kašli. Někdo sbírá známky, jiný autogramy, ty sbíráš muže.“ Tenhle záměr ji zřejmě pobavil. Protože ať je to, jak chce, vždycky je lepší sbírku mít než jen do nějaké patřit.

(2007)

BÝVALÉ MANŽELKY JSOU BÁJEČNÉ...

Ti gratuluji k nové známosti. Tou ložnicí prošla půlka Prahy. Líp sis teda vybrat nemohl.“ Tak zhodnotila moji blízkou přítelkyni Kristýnku bývalá manželka jejího skoromuže. Skoromuž rovná se někdo, s kým žijete, koho si snad i v brzku hodláte brát. Bývalá manželka byla bývalou už skoro pět let. Čili že zášť byla námi dvěma s Kristýnou velice neočekávaná. Řekla bych i překvapivá. Uznejte – po pěti letech i ty největší emoce maličko vychladnou a city ustoupí...

Představovaly jsme si tu půlku Prahy. Slušný zástup. Počítáme jen muže? Nebo i ženy? Děti a důchodce vynecháme. No i když – takový zachovalý důchodce nebo nezkušený puberťák ... To, že daný zástup ložnicí prošel, jistě nemělo evokovat nějakou nevinnou procházku. Nebo třeba cestu na zmrzku. Jistě to má hlubší sexuální podtext. Naše představivost se nad tím vyjádřením dost vyřádila.

Jenže vtipné to bylo jen dočasně. Po chvíli mi došlo, že se Kristýna regulérně trápí. „Pochop, vždyť já ji musím mít aspoň trochu ráda. Vždyť budu mít na víkendy její děti. A na každodennímu muže po ní. To je